

บทกลอนกล่อมเด็ก
บทปลอบเด็กและบทเด็กเล่น

พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ

นางกี สุธธิประสิทธิ์

ณ เมรุวัดบางคณเฑาะนอก ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที

จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๖

๑๙๓

บทกลอนกล่อมเด็ก
บทปลอบเด็กและบทเด็กเล่น

อภินันทนาการ
จาก กมลวรรณคดี และ ประเวศพิทักษ์
วันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕/๖

พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานอาปนกิจศพ
นางกี สุธธิประสิทธิ์
ณ เมรุวัดบางคณเฑาะนอก ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที
จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๖

บทกลอนกล่อมเด็ก

บทปลอบเด็กและบทเด็กเล่น

เลขหมู่หนังสือ ๘๔๕.๙๑๔

พิมพ์ครั้งแรก ๕๐๐ เล่ม พ.ศ. ๒๔๖๓

นายแพ โรงพิมพ์พิมพ์ไทยจัดพิมพ์เป็นฉบับร่างสำหรับตรวจสอบ

พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒๕๐ เล่ม พ.ศ. ๒๕๑๖

ในงานฉาบปีกงศศ นางก สุทธิประสิทธิ์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พิมพ์เทศ

๙๗ แพร่งสรรพศาสตร์ ถนนตะนาว กรุงเทพฯ โทรศัทพ์ ๒๒๒๘๕๐

นายขรรค์ชัย บุนปาน ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๖

คำนำ

ในงานสถาปนาภคินี นางกี สุทธิประสิทธิ์ ณ เมรุวัดบางคณทีนออก ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม กำหนดวันที่ ๒๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๖๖ นางสาวสมพร นาคสุวรรณ ผู้เป็นธิดา ได้มาติดต่อกับกรมศิลปากร ขออนุญาตจัดพิมพ์หนังสือเรื่อง บทกลอนกล่อมเด็ก บทปลอบเด็ก และบทเด็กเล่น เพื่อแจกเป็นอนุสรณ์ในงานนี้ กรมศิลปากรยินดีอนุญาตให้จัดพิมพ์ได้ตามความประสงค์

บทกลอนกล่อมเด็กนี้ เห็นจะมีทุกภาษา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาคำรพราพตทพพรประดิษฐ์ เห็นว่า การกล่อมเด็กมีเป็นธรรมเนียมทั่วไปในหมู่ชนทุกชาติ ประเทศที่เจริญรุ่งเรือง มักรวบรวมบทกลอนกล่อมเด็กที่มีในภาษาของชาติพิมพ์เป็นหนังสือสำหรับเด็กอ่านด้วยอย่างหนึ่ง จึงโปรดให้ลองรวบรวมบทกลอนกล่อมเด็กในเขตจังหวัดพระนคร ธนบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ สมุทรปราการ และนนทบุรี ซึ่งขณะนั้นเรียกว่า มณฑลกรุงเทพฯ พิมพ์ออกเผยแพร่ครั้งแรก เห็นว่ายังไม่บริบูรณ์ จึงขอให้กระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น แจกหนังสือบทกลอนกล่อมเด็กที่ได้พิมพ์นั้นออกไปยังเจ้าพนักงานอำนวยการโรงเรียนตามหัวเมืองมณฑลต่าง ๆ ขอให้ช่วยสืบหาบทกลอนกล่อมเด็กอันใช้กันอยู่ในมณฑลนั้น ๆ จัดส่งมาให้กรมศิลปากรอาศัยความเอื้อเฟื้อของกระทรวงศึกษาธิการได้รวบรวมบทกล่อมเด็กเพิ่มเติมมาอีกเป็นอันมาก ทั้งมีบทกลอนกล่อมเด็กในมณฑลพายัพ มณฑลอุดร ร้อยเอ็ด อุบล และมณฑลนครราชสีมา บัณฑิต ภูเก็ต อันเป็นของแปลก ๆ หลายอย่าง ได้ตรวจจัดที่ซ้ำและวิลาสออกเสียบ้าง ที่เห็นว่าดีก็พิมพ์เพิ่มลงไว้ มีทั้งบทสำหรับปลอบเด็ก และบทสำหรับเด็กเล่น ส่วนบทกลอนกล่อมเด็กที่เป็นภาษาไทยเหนือและทางบักซำได้นั้น ได้คัดมาพิมพ์ไว้แต่พอเป็นตัวอย่าง ถึง พ.ศ. ๒๔๗๐ ราชบัณฑิตยสภาได้บทกล่อมเด็ก บทปลอบเด็ก และบทเด็กเล่นมาอีกหลายบท จึงได้รวมพิมพ์เพิ่มลงไว้ให้ครบบริบูรณ์ และได้ใช้เป็นต้นฉบับสำหรับการจัดพิมพ์ครั้งต่อไป

อนึ่ง ในการพิมพ์ครั้งนี้เป็นการพิมพ์ครั้งที่เก้า เจ้าภาพได้เรียบเรียงประวัติ นางกี สุทธิประสิทธิ์ ผู้วายชนม์ ให้พิมพ์ไว้ต่อจากคำนำนี้

กรมศิลปากร ขออนุโมทนาในกุศลราศีกุศลสถานูปทาน ซึ่งเจ้าภาพได้บำเพ็ญอุทิศแก่ นางกี สุทธิประสิทธิ์ เพื่อเป็นนาคบุปผารธรรม และได้ให้พิมพ์หนังสือนี้แจกจ่ายเป็นกุศลสาธารณะประโยชน์ ขออำนาจกุศลทั้งปวงนี้จงเป็นพลปัจจัยส่งเสริมให้นางกี สุทธิประสิทธิ์ ประสพแต่กุศลคุณนุญผลตามควรแก่กตัตถิวิสัยในสุคติสมปรารถนา สมดังมโนปฐานของเจ้าภาพทุกประการ เทอญ.

กรมศิลปากร

๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๖๕

ประวัติย่อของแม่

แม่เป็นลูกคนกลางในจำนวนพี่น้องห้าคน แม่มีพี่สาว ๑ คน คือป้าอง (ยังมีชีวิตอยู่) มีพี่ชาย ๑ คน (ถึงแก่กรรมแล้ว) มีน้องชาย ๑ คน (ชื่อ กิ่ง สุทธิประสิทธิ์) และมีน้องสาว ๑ คน (ชื่อจิต) ตาของแม่เป็นลูกจีนใช้แซ่ซิม บ้าเต๋ว่ามาจากมณฑลยอกเกี้ยน ส่วนยายนั้นเป็นคนไทยอยู่ทางกาญจนบุรี แต่พี่น้องของยายได้ไปตั้งหลักฐานอยู่ทางแถบนครราชสีมา ตากับยายได้มาตั้งหลักฐานอยู่ในละแวกบางคณเฑาะว์ แม่และพี่น้องของแม่ก็ได้ย้ายสืบต่อมา จนกระทั่งเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ มีอายุ ๖๐ ปี

เขียนถึงแม่

ถ้าหากว่าจะยืนยันถ้อยมั่นในสิทธิ์ต่างๆ แล้ว ทั้งมันเป็นของฉันจริงๆ ก็ต้องมีแต่แม่เท่านั้น เพราะว่าแม่เป็นแม่ของฉันคนเดียว อะไรๆ และใครอื่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่น่าอน แต่แม่ของฉันและสายสัมพันธ์ตลอดจนนามธรรมรูปธรรมของแม่นั้น เกยพันอยู่กับฉันเท่านั้นเอง มีเรายูสองคน แม่ลูก นับตั้งแต่ฉันจำความได้ จนกระทั่งความมีชีวิตของแม่สิ้นสุดลง เมื่อฉันมีอายุครบยี่สิบสองปีได้ไม่ถึงเดือน

ฉันจำเป็นต้องเขียนถึงการจากกันระหว่างฉันกับแม่ แม้ว่าจะไม่อยากเขียนเลย เพราะว่ามันเป็นสิ่งที่ซับซ้อนที่สุดเท่าที่ฉันประสบในการมีชีวิตอยู่ แม่จากฉันไปอย่างกะทันหัน ไม่มีใครคาดหมาย ไม่มีโอกาสสงสัย รวดเร็วจนไม่น่าเชื่อ ฉันไม่อาจจะบอกได้ว่า ฉันนั่งงันอยู่เป็นเวลานานเท่าไร ในการที่จะยอมรับว่า แม่ได้ตายไปแล้วจริงๆ นับแต่วาระนั้นตลอดมาเป็นเดือนเป็นปี จนหลายปี ฉันไม่เคยฝันเลยว่าแม่ตายไปแล้ว ถ้าฉันฝันถึงแม่ แม่ในความฝันของฉัน คือ แม่จริงๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่ ยังทำอะไรๆ ได้เป็นปกติ และบางทีฉันเคยฝันถึงขนาดที่ว่าแม่ตายไปนั้นไม่จริงหรอก แม่ได้บอกกับฉันเองว่าแม้อยู่ เมื่อตอนที่เขาเอาแม่ใส่โลงนั้น ฉันไม่อยากจะยอมเลย ทั้งยังพยายามจะหวังว่าแม่ไม่เป็นอะไร แม่อาจจะตื่นขึ้นมาได้ ทั้งๆ ที่ตามความจริงที่ปรากฏอาการตายของแม่นั้น แม่แข็งและแน่นอนเกินกว่าที่จะฟื้นแปรเป็นอย่างอื่น

ฉันจะเขียนถึงแม่ว่าอะไรก็ได้ เพราะถ้าจะเขียนทั้งหมด ฉันก็เชื่อว่าฉันจะเขียนถึงแม่ได้อย่างยืดยาวตลอดชีวิตของฉันทีเดียว ชีวิตของฉัน ความเจริญวัย ความคิด ความรู้สึก ตลอดจนบุคลิกภาพของฉันได้พัฒนาการมา และดำรงอยู่ ทั้งหมดด้วยแม่ ฉันอาจจะไม่

เหมือนแม่มากนัก เพราะฉันรู้ว่าแม่ศทนกว่า เข้มแข็งกว่า และลำบากยากยิ่งในการดูแลให้ฉันโตขึ้นมาอย่างปกติชนคนหนึ่งของสังคม

ฉันไม่อาจจะเขียนประวัติของแม่ได้ เพราะฉันเกิดที่หลังแม่นานมาก ช่วงห่างระหว่างวัยของฉันกับแม่นั้นยาวเกือบ ๒ ชั่วโมงน่ะ ประกอบกับแม่ก็เป็นคนไม่ค่อยช่างพูด เหมือนกับฉัน เพราะฉะนั้นตลอดเวลาที่ฉันอยู่กับแม่ แม่ก็ไม่ค่อยเล่าอะไรเกี่ยวกับตัวแม่นัก แม่ทำงานทุกวัน เราจะพบกันก็แต่ตอนเช้าและตอนค่ำ แม่ก็จะทำอะไรของแม่ไปเรื่อย ๆ หรืออบรมความประพฤติของฉัน ฉันไม่รู้ว่ามีคนอบรมหนักขนาดไหน แต่แม่ก็เป็นคนศรัทธาว่าพ่อกับแม่นั้น ฉันกลัวแม่มากกว่า สิ่งที่ได้ที่แม่ห้ามฉันไม่กล้าจะทำ แม่คงจะเลี้ยงฉันโดยถือคติแบบโบราณที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” แน่ ๆ เพราะเมื่อวัดปริมาณความรักของแม่ด้วยไม้เรียวแล้ว ฉันก็เป็นเด็กที่ได้รับไม้เรียวมากที่สุดในแต่ละวัน สมกับที่เป็นลูกคนเดียวนั่นที่เดียว บางทีคนในแถบใกล้เคียง คงจะนึกออกถึงเสียงที่ฉันร้องดัง “ตามบ้าน แยกบ้าน” ตอนถูกตี เพื่อให้พ่อได้ยินจะได้รับมาห้ามทัพไม้เรียวทันที

ฉันเขียนถึงแม่ในฐานะที่แม่เป็นแม่ของฉัน ดังนั้นเรื่องของเรื่องก็คือการยกย่องคุณงามความดีของแม่นั่นเอง แต่ฉันก็รู้ว่าส่วนที่ไม่ดีของแม่ก็ยังมีอยู่ เพราะแม่ก็เป็นคนธรรมดาเหมือนคนอื่น ๆ ในโลกนี้ ที่ต้องมีทั้งข้าง ไม่ก็ข้าง เพียงแต่ว่าในฐานะที่แม่เป็นแม่ของฉัน แม่ก็ได้เป็นแม่ที่ดีที่สุดแล้ว และได้ทำหน้าที่ของแม่ครบบริบูรณ์แล้ว คือ เลี้ยงดูอบรมดูแลให้ความรัก ให้ความรู้ และให้ทรัพย์สินมรดกแก่ลูก ฉันภูมิใจในการที่ได้เป็นลูกของแม่ทุกประการ ไม่เคยน้อยใจในข้อใดเลย ถึงแม้ว่าในบ้านของเราจะไม่มีพ่ออยู่ ทั้ง ๆ ที่พ่อก็ยังอยู่ เมื่อพ่อจากฉันไปนั้น เทียบกันไม่ได้เลยกับการจากไประหว่างฉันกับแม่ การที่แม่จากฉันไปอย่างฉับพลันกระทันหันเช่นนั้น เป็นการทำให้หัวใจของฉันแตกสลายลงในฉับพลันเช่นกัน เพราะตลอดเวลาในชีวิตของฉันช่วงนั้น ฉันก็มีแต่แม่เท่านั้นเป็นที่รักที่หวังฉันมีกำลังใจเรียนหนังสือ มีศรัทธาต่อเพื่อนมนุษย์ และต่อคุณงามความดีในโลก ก็เพราะรู้ว่าตัวเองเป็นลูกคนเดียวของแม่ ฉันไม่อาจทำสิ่งใดที่รู้สึกว่าจะเป็นความไม่ดี หรือเพียงแค่แม่ไม่ชอบ ก็เพราะกลัวว่าแม่จะเสียใจ แม่มีลูกคนเดียว ถ้าแม่จะเสียใจเพราะฉันแล้ว จะมีใครที่ไหนมาทดแทนความสูญเสียของแม่ได้

มีอะไรอีกมากมายที่ฉันเขียนถึงแม่ได้ แต่ฉันมิได้ตั้งใจจะพิมพ์หนังสือเล่มนี้ เพื่อประกาศเกียรติคุณของแม่แต่ประการใด พระคุณของแม่นั้นลูกทุกคนที่มีแม่ก็มักจะประจักษ์ใน

ใจดีแล้ว โดยเฉพาะตัวฉันนั้น เป็นลูกที่แม่เป็นทั้งพ่อและแม่ในเวลาเดียวกันตลอดมา ถึงใครไหนอื่นจะลืมไปแล้วว่าแม่ของฉันคือใคร เกยทำคุณงามความดีส่งไกลไว้บ้าง แต่แม่ก็ยังยั้งกระจำงแจ่มอยู่ในความจกจำรำลึกของฉันตลอดไป

ฉันพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในงานของแม่เท่านั้น บทเพลงและบทร้องเหล่านั้นส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่ฉันและเด็กในวัยเดียวกันได้รับ เป็นเครื่องยืนยันถึงความรักความผูกพันที่ผู้ใหญ่มีให้เด็ก มีอะไรอย่างหนึ่งที่ฉันอยากจะบอกกับทุกคน โดยเฉพาะคนที่แม่เฝ้าอยู่ในความดูแล จะในฐานะลูกหลานหรืออื่นใดก็ตาม ฉันอยากให้เขารู้ว่า (บางทีเขาก็คงรู้แล้วแต่ลืมไป) เยื่อใยแห่งความรักและการอบรมเลี้ยงดูของผู้ใกล้ชิดเด็กนั้น มีความสำคัญและมีอิทธิพลสูงส่งในการจะสร้างให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นคนดี ขอใคร ๆ อย่าได้นึกว่า เมื่อส่งเด็กเข้าโรงเรียนแล้ว ก็เป็นอันหมดหน้าที่ เด็กบางคนไปโรงเรียนตั้งแต่อายุ ๓ ขวบ ขอให้ท่านระลึกถึงความจริงข้อหนึ่งซึ่งสำคัญมาก คือ ครูที่โรงเรียนทุกแห่งมีเด็กที่ต้องดูแลมากกว่าจำนวนเด็กที่ท่านต้องดูแลอย่างเปรียบเทียบไม่ได้ ไม่ว่าครูจะมีความสามารถมากเพียงใด ก็จะไม่สามารถดูแลเด็กจำนวนประมาณ ๓๐ คนขึ้นไปได้ดีถ้วนได้ทั่ว แต่บ้านแต่ละบ้านคงจะไม่มีเด็กมากถึงขนาดเท่านั้น เพราะฉะนั้นบ้านและสิ่งแวดล้อมที่บ้านมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กมาก โปรดอย่าลืมนอบนุญดูแลเขาด้วยความรักอันจริงใจจนกว่าเขาจะโตพอที่จะมีความสามารถในการที่จะเลือกได้ว่าสิ่งใดควรและเหมาะกับชีวิตของเขา ซึ่งจะกินเวลานานับเป็นสิบปีขึ้นไป

ฉันพูดถึงสิ่งเหล่านี้ในฐานะที่ฉันเคยเป็นเด็ก เป็นนักเรียนและปัจจุบันกำลังเป็นครู ฉันอาจจะทำหน้าที่ของฉันไม่ได้ดีบริบูรณ์เท่าที่ควร แต่ฉันก็ได้พยายามอย่างยิ่งแล้วที่จะกระทำในฐานะเด็ก ฉันอยากจะบอกกับเด็กทุกคนว่า ขอให้ตั้งใจเรียนหนังสือให้ดีที่สุด พร้อมกับช่วยเหลือการทำงานของผู้ใหญ่ ตลอดจนอยู่ในโอวาทของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ การกระทำเช่นนี้คือสิ่งที่ดีขึ้นสองขั้นนั้น ไม่เคยให้ผลดีอะไรเลย (ฉันเคยพิสูจน์แล้วสมัยเด็ก จึงเคยทั้งตกต้นไม้ จมน้ำ และเจ็บหนักขนาดหยอดน้ำข้าวต้ม เพราะไม่ฟังคำห้ามปรามที่ว่าอย่าชน อย่าขึ้นต้นไม้ อย่าไปเล่นริมน้ำ อย่ากระโดดมาก ฯลฯ)

ในฐานะลูกก็อยากจะบอกกับคนที่พ่อแม่ยังอยู่ทุกคนว่า ขอให้ตอบแทนพระคุณท่านทุกโอกาสที่กระทำได้ในเวลาที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ เช่นช่วยเป็นธุระแทนท่าน ดูแลเอาใจใส่ และสลับรับฟังความปรารถนาของท่าน อย่าให้ต้องเสียใจเหมือนฉันที่ไม่มีโอกาสจะกระทำเช่น

นั้นอีกแล้ว แม้ในเวลาที่ยังอยู่ฉันก็มีโอกาสน้อยเต็มที่ เพราะต้องไปเรียนหนังสือไกลบ้าน ตั้งแต่จบ ม.ศ. ๓ และต้องสูญเสียแม่ไปในขณะที่ยังไม่จบการศึกษา โอกาสและความหวังที่ว่า ถ้าเรียนจบแล้วจะอยู่กะแม่ให้แม่ได้พักเสียทีนั้นเป็นอันหมดไปโดยไม่มีข้อแม้

ในฐานะที่เป็นครูก็อยากจะบอกกับนักเรียนว่า ครูรู้ว่าเด็กทุกคนเป็นคนที่มีความรักที่รักของพ่อแม่ และเป็นพลังหวังอันสำคัญของประเทศชาติ ครูย่อมรักและหวังดีต่อลูกศิษย์เต็มหัวใจและเต็มความรับผิดชอบอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นนักเรียนควรจะทำความดีที่สมควรกับที่เป็นที่รัก คือตั้งใจเรียน ประพฤติดี ใฝ่ความรู้ ไม่เกรงกลัวให้ครูต้องเสียใจและอาจจะหมกกำลังใจไปในที่สุด

และในฐานะประชาชนคนธรรมดาของประเทศที่กำลังพัฒนา ฉันอยากจะกล่าวว่า การเอาใจใส่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามควรจะเป็นปัจจัยให้สังคมของเราดำรงอยู่ได้ด้วยความสำเร็จพร้อม ๆ กับที่ประเทศเจริญขึ้น (อาจจะอย่างช้า ๆ แต่มั่นคงและแน่นอน!)

คำขอบคุณและขออภัย

เจ้าภาพขอขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลามาในงาน ตลอดจนช่วยเหลือ
การงานให้ลุล่วงไปจนเรียบร้อยด้วยความจริงใจ ทั้งนี้เพราะเจ้าภาพตัวเองแล้วทำอะไรไม่ได้เท่าไรเลย ด้วย
คิดภาระในฐานะที่เป็นครุฑน้อยอยู่มาก และขออภัยอย่างยิ่งต่อทุกคนต่อความผิดพลาดบกพร่อง และความยุ่งยาก
ต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นอันมาก กว่าที่จะถึงวันงาน เจ้าภาพเพิ่งจะซาบซึ้งถึงอันสูงสุดของการเป็นลูกคนเดียวเต็ม
เปี่ยมในคราวนี้เอง ว่าต้องทำความวุ่นวายให้ญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงขนาดไหน จึงหวังว่าความบกพร่องไม่
เรียบร้อยต่าง ๆ นั้น จะได้รับความเห็นใจเพื่อที่จะกรุณาอภัยให้แก่เจ้าภาพด้วย

และขอขอบใจลูกศิษย์ทุกคนที่คอยช่วยเหลือตามได้ตลอดจนช่วยระงับการงานจนงานนี้ลุล่วงไป

สารบาญ

หมวดที่ ๑ บทให้เด็ก

๑	นอนไปเกิด	๑
๒	นอนเสียเกิด	๑
๓	เจ้าเนอละมุน	๑
๔	„ „	๑
๕	„ „	๒
๖	เจ้าเนอนุ่ม	๓
๗	เจ้าเนอละเอียด	๒
๘	„ „	๒
๙	เจ้าเนอเย็น	๒
๑๐	เจ้าเนอออน	๒
๑๑	„ „	๓
๑๒	เจ้าทองคำ	๓
๑๓	„ „	๓
๑๔	เจ้าทองดี	๓
๑๕	„ „	๓
๑๖	„ „	๓
๑๗	เจ้าทองสุก	๓
๑๘	„ „	๔
๑๙	บุญประเสริฐ	๔
๒๐	เจ้าทรมสงวน	๔
๒๑	ทรมสวาท	๔
๒๒	นกระจิบ	๔
๒๓	นกระจาบ	๕
๒๔	นกระจุม	๕

๒๕	นกเขานัน	๕
๒๖	„ „	๕
๒๗	„ „	๕
๒๘	นกเขาเดือน	๕
๒๙	นกเอียง	๖
๓๐	นกคลังโคลง	๖
๓๑	นกขม้น	๖
๓๒	กาเหว่า	๖
๓๓	นกกระทง	๗
๓๔	ตุ๊กแก	๗
๓๕	แมวเหมียว	๗
๓๖	แมวหง่าว	๗
๓๗	„ „	๗
๓๘	โพงเป้ง	๘
๓๙	พัดกระดาน	๘
๔๐	พัดกระดัด	๘
๔๑	โมเเย	๘
๔๒	โนเน	๘
๔๓	สี่สัด	๙
๔๔	เรือเล่น	๙
๔๕	วัดโบสถ์	๙
๔๖	วัดโบสถ์	๙
๔๗	วัดสิงห์	๑๐
๔๘	เดือนหงาย	๑๐
๔๙	„ „	๑๐
๕๐	เขาสูง	๑๐
๕๑	นอนนั่งนั่ง	๑๑

๕๒	ขนมเง้งม้า	๑๑
๕๓	นาฬิกาตันทก	๑๑
๕๔	นาฬิกาตันทเคียง	๑๑
๕๕	โกละเห่	๑๒
๕๖	ขุนทะเลระลอก	๑๒
๕๗	ไก่แจ้	๑๒
๕๘	นกการเวก	๑๓
๕๙	นอนหลับ	๑๓
๖๐	ลมพัด	๑๓
๖๑	„ „	๑๓
๖๒	จับช้าง	๑๔
๖๓	เมืองนคร	๑๔
๖๔	จำปา	๑๔
๖๕	ไปนคร	๑๔
๖๖	เชิญนอน	๑๔
๖๗	„ „	๑๕
๖๘	„ „	๑๕
๖๙	ไก่เดือน	๑๕
๗๐	นาเขยว	๑๕
๗๑	เจ้านรทนอย	๑๖
๗๒	อ้ออออจา	๑๖
๗๓	อ้ออออจา	๑๖
๗๔	อ้ออออจา	๑๖
๗๕	อ้อออจา	๑๗
๗๖	อ้ออออ้ายเหย	๑๗
๗๗	นอนนอนจาย	๑๘
๗๘	ฮันฮันจาย	๑๘
๗๙	นอนสาแม่เขย	๑๘

๘๐	ไอ้อิ	๑๘
๘๑	นอนเสี่ยเขอ	๑๘
๘๒	นอนสาธุกเขอ	๑๘
๘๓	นอนเสี่ยหนา	๑๘
๘๔	เขามาขายของ	๒๐
๘๕	ทองคำลูกแม่	๒๐
๘๖	เขามาขายก้วย	๒๐

หมวดที่ ๒ บทปอบเด็ก

๑	จิงโจ้	๒๑
๒	เท่งเต่ง	๒๑
๓	โพนเพน	๒๑
๔	โงกเงก	๒๒
๕	เสื่อข้ามฟาก	๒๒
๖	จักรจ	๒๒
๗	ดั่งไข่	๒๒
๘	ไกวแจน	๒๒
๙	แม่ไครมา	๒๒
๑๐	ตบมือ	๒๒
๑๑	กากา	๒๓
๑๒	กากา	๒๓
๑๓	กาเอี้ยกา	๒๓
๑๔	นกเอียง	๒๓
๑๕	นกเอียง	๒๓
๑๖	ค่างคาว	๒๔

๑๗	เด็กเอ๋ยพวย	๒๔
๑๘	ตะลึงตึงแซ่	๒๔
๑๙	หัดเซย	๒๔
๒๐	บักกะทาวา	๒๔
๒๑	กระต่าย	๒๔
๒๒	อ๊วแอ้แอ้	๒๔
๒๓	กุกุกักไก่	๒๕
๒๔	ไก่แจ้	๒๕
๒๕	ตุ้ตุ้	๒๕
๒๖	ตะเตงหนึ่ง	๒๕
๒๗	ตะเตงหนึ่ง	๒๕
๒๘	โตะ	๒๕
๒๙	แมวลาย	๒๖
๓๐	ครีตติตติ	๒๖
๓๑	แหงะแหง	๒๖
๓๒	ควายเปลี่ยว	๒๖
๓๓	จับปูดำ	๒๖
๓๔	เจิบเจิบ	๒๖
๓๕	โคงเตง	๒๖
๓๖	กะปะกะปุค	๒๗
๓๗	ขย่องก่องกรอย	๒๗
๓๘	หัวปลาก	๒๗
๓๙	หัวโล้น	๒๗
๔๐	หัวจุก	๒๗
๔๑	หัวเบ้ย	๒๗
๔๒	เจ๊ก	๒๘
๔๓	ข้าเจ้าหงส์	๒๘

๔๔	เด็ก ๆ เอ๋ย	๒๘
๔๕	หม่องเหม่ง	๒๘
๔๖	หมอบหมับ	๒๘
๔๗	โยนยาว	๒๘
๔๘	มลิ้งมลอง	๒๘
๔๙	เจ้าการะเกด	๒๘
๕๐	ตุ้ กตัก	๒๘
๕๑	หอยกะปุก	๒๘
๕๒	หอยกะพง	๒๘

หมวดที่ ๓ บทเด็กเล่น

๑	หมอบหมับ	๓๐
๒	ใคร่ร่มก่อน	๓๐
๓	ขี้ตุ	๓๐
๔	วี วี ขาวสาร	๓๐
๕	หุเอ๋ยกางกาง	๓๑
๖	ไก่ต่ง	๓๑
๗	เขย่งเก้งกอย	๓๑
๘	งูกินหาง	๓๑
๙	ช้างเอ๋ยช้าง	๓๑
๑๐	ผัดเจ็ดล้อ	๓๒
๑๑	ผัดพ้อผัด	๓๒
๑๒	ไล่ให้ทัน	๓๒
๑๓	ใครไล่ให้ทัน	๓๒
๑๔	หื้อหื้อขวัญ	๓๒
๑๕	ฮือฮือขวัญ	๓๒
๑๖	ไม้หนึ่ง	๓๒

๑๗	นกเอี้ยง	๓๓
๑๘	คารอคปอดแดง	๓๓
๑๙	ละเปื่อย	๓๓
๒๐	แม่ว่าย	๓๓
๒๑	โพงพาง	๓๓
๒๒	ชุ่มมรด	๓๔
๒๓	ตะเข้ตะโขง	๓๔
๒๔	จางจางจวค	๓๔
๒๕	จางมะเขือเปราะ	๓๔
๒๖	จางดอกเข็ม	๓๔
๒๗	จางเมคขนน	๓๕
๒๘	จางมะเขือพวง	๓๕
๒๙	จางใบโพ	๓๕
๓๐	จางคอกแกล	๓๕
๓๑	ชักส้าว	๓๕
๓๒	ไครตค	๓๖
๓๓	มคตะนอย	๓๖
๓๔	มคตะนอย	๓๖
๓๕	กะเกย	๓๖
๓๖	กะเกย	๓๖
๓๗	ตุกติก	๓๖
๓๘	โยข้า	๓๗
๓๙	แมงมุม	๓๗
๔๐	ผงเขาคา	๓๗
๔๑	จิบแจ	๓๗
๔๒	บิตตา	๓๗
๔๓	อ้ายโม่ง	๓๘
๔๔	นกกระจอก	๓๘

๔๕	นกกระชอก	๓๘
๔๖	หahaha	๓๘
๔๗	มดตัว	๓๘
๔๘	อะไรในโก	๓๘
๔๙	แม่ศรีสาสะ	๓๙
๕๐	แม่ศรีสาหงส์	๓๙
๕๑	แม่ศรีสาคร	๓๙
๕๒	คนทรง	๓๙
๕๓	ดอกไม้	๔๐
๕๔	ขอเชิญเสด็จ	๔๐
๕๕	เชิญพระองค์เสด็จ	๔๐
๕๖	เชิญพ่อบุญคง	๔๐
๕๗	ฝัง	๔๐
๕๘	หนู	๔๐
๕๙	นางหนูปากขวด	๔๑
๖๐	ลิงลม	๔๑
๖๑	นางแมว	๔๑
๖๒	จันทร์เจ้า	๔๒
๖๓	เทวดา	๔๒
๖๔	บันเมฆ	๔๒
๖๕	ฝนตก	๔๓
๖๖	พระจันทร์เจ้าขา	๔๓
๖๗	ก ข ฃ ค	๔๓
๖๘	มะเลเทโท	๔๓
๖๙	เจ๊กจันใหม่	๔๔
๗๐	หัวล้าน	๔๔
๗๑	ขลุ่ยกลางนา	๔๔
๗๒	ฉะบอย	๔๔
๗๓	โยชัว	๔๔

หมวดที่ ๑ บทเห่เด็ก

๑. นอนไปเด็ก

○ นอนไปเด็กแม่จะกล่อม
ทองคำเมื่อยาร้าร้องไห้

นวลละม่อมแม่จะไกว
สายสุกใจเจ้าแม่เอ๋ย

๒. นอนเสียเด็ก

○ นอนเสียเด็กเอ๋ย
เลี้ยงไว้หวังจะได้เป็นเพื่อนตัว

ขวัญข้าวเจ้าเกิดในคอกบัว
ทุนหัวเจ้าคนเกี้ยวเอ๋ย

๓. เจ้าเนอละมุน

○ เจ้าเนอละมุนเอ๋ย
แม่มิให้คู่ใดต้อง
ทองดีเจ้าคนเกี้ยวเอ๋ย

เนื้อเจ้าอุ่นเหมือนสำลี
เนื้อเจ้าจะหมองสี

๔. เจ้าเนอละมุน

○ เจ้าเนอละมุนเอ๋ย
เก็บมาร้อยกรองให้แม่ทองข้าเล่น

เก็บดอกพิทูลบานเย็น.
เนื้อเย็นแม่คนเกี้ยวเอ๋ย

๕. เจ้าเนอละฮุน

- เจ้าเนอละฮุนเอย
เบ็คมันไซ ไก่มันทอก

นอนใต้ถุนยายรอก
ยายรอกข้างเตียงไว้อย

๖. เจ้าเนอนุม

- เจ้าเนอนุมเอย
วางลงเสียบ้างเถิดฤ

อัมเจ้าก็จะเคยมือ
บุญญาเจ้าคนเกี้ยวเอย

๗. เจ้าเนอละเอียค

- เจ้าเนอละเอียคเอย
แม่มีให้เจ้าไปกู
มันกล้งเป็นบ้าอยู่
บุญญาเจ้าคนเกี้ยวเอย

ข้างเข้าในเพนียด
ข้างพลายทกน้ำมัน
แม่ห้ามไว้มิให้ดู

๘. เจ้าเนอละเอียค

- เจ้าเนอละเอียคเอย
เกลียดแม่แล้วเจ้าจะกินนมใคร

เกลียดแม่หรือว่าไร
สายใจเจ้าคนเกี้ยวเอย

๙. เจ้าเนอเฮน

- เจ้าเนอเฮนเอย
กรันว่าน้ำขุ่นมา
แสนเสียกายเจ้าคนเกี้ยวเอย

แม่มีให้ไปเล่นที่หาดทราย
มันจะพาเจ้าล่อยหาย

๑๐. เจ้าเนออ่อน

- เจ้าเนออ่อนเอย
แม่จะอัมเจ้าออกขม

อัมแม่จะกินนม
กินนมแล้วนอนเปลเอย

๑๑. เจ้าเนอลอน

๐ เจ้าเน้ออเนอ
วางลงเสียบ้างจะยังชั่ว

อ้นแม่นักจักเคยทั่ว
ทวนหัวเจ้าคนเคียวเอย

๑๒. เจ้าทองคำ

๐ เจ้าทองคำเอย
แต่พอเจ้าหลับสนิท
ตากลมหนาแม่คนเคียวเอย

เจ้าร้องไห้ว่าจะกินนม
จะหยิบเอามีตมาโกนผม

๑๓. เจ้าทองคำ

๐ เจ้าทองคำเอย
หยุดพักร่มกินนมก่อน

ไปไหนยังค่ำแคกร้อน
แคกอ่อนจึงค่อยไปเอย

๑๔. เจ้าทองคำ

๐ เจ้าทองคำเอย
ก็แล้วนะเจ้า
ตามันแม่คนเคียวเอย

แม่ไม่ตีไม่ว่า
ใครเลยเขาจะรับขวัญ

๑๕. เจ้าทองคำ

๐ เจ้าทองคำเอย
ทองคำเจ้าอย่าชื้ออัน

แม่จะพักรู้ให้เจ้านอน
นอนเถิดนะพ่อคุณเอย

๑๖. เจ้าทองคำ

๐ เจ้าทองคำเอย
ขวัญข้าวเจ้าอย่ามีโรค
ขวัญอ่อนแม่คนเคียวเอย

ถือพัชนีโบยโบก
จะโบกลมให้เจ้านอน

๑๗. เจ้าทองสุก

๐ เจ้าทองสุกเอ๋ย

สุกนั้แม่จะชักเป็นสายสร้อย

สุกเหมือนจะย้อย

ทำขวัญให้เจ้าร้อยชั่งเอ๋ย

๑๘. เจ้าทองสุก

๐ เจ้าทองสุกเอ๋ย

สุกนั้แม่จะชักเป็นแหวนกัน

สุกเหมือนขม้นขัน

ทำขวัญให้เจ้าร้อยชั่งเอ๋ย

๑๙. บุญประเสริฐ

๐ เจ้าบุญประเสริฐเอ๋ย

แม่เลี้ยงเจ้าไว้หมายว่าจะฝากผี

เกิดในดอกจำปี

พ่อทองดีของแม่เอ๋ย

๒๐. เจ้าทรมสงวน

๐ เจ้าทรมสงวนเอ๋ย

แม่มิให้โจมงามไปตามเพื่อน

สงวนเจ้าไว้แต่บนเรือน

อยู่เรือนเจ้าคนเกี้ยวเอ๋ย

๒๑. ทรมสวาท

๐ เจ้าทรมสวาทเอ๋ย

ใจแม่จะซาคึก

ขวัญอ่อนเจ้าคนเกี้ยวเอ๋ย

ใจแม่จะซาคอยู่รอนรอน

ลงวันสะเจ็ดแปดก่อน

๒๒. นกกระजิบ

๐ นกกระจิบเอ๋ย

ตัวไหนจะเป็นเอก

บินมาลิบลิบเทียมเมฆ

การเวกเจ้าตัวเกี้ยวเอ๋ย

๒๓. นกกระจาบ

๐ นกกระจาบหัวเหลืองเอย
ถามมาว่าจะทำนาหลวง

ถามข้าวนาเมืองมาสองรวง
แก้มพวงเจ้าคนเดียวเอย

๒๔. นกสีชมพู

๐ นกสีชมพูเอย
ร้องท้อยตรึกคิดเดียว

มาจับอยู่ที่ไม้เรียว
อ้ายบักดีเดียวเดียวเอย

๒๕. นกเขานัน

๐ นกเขานันก้องเอย
ฟังแก้วแว่วเสียงหงส์

กุเหว่าเข้าร้องอยู่ในกอง
ชมคงพ้อคนเดียวเอย

๒๖. นกเขานัน

๐ นกเขาเอย
พระสุริยาบ่ายเบี่ยง

ขันอยู่แต่เข้าจนเที่ยง
เที่ยงแล้วจนนอนเปลเอย

๒๗. นกเขานัน

๐ นกเขาเอย
ขันเถิดแม่จะฟังเสียงเด่น

ขันทั้งแต่เข้าจนเย็น
เหื่อเย็นเจ้าคนเดียวเอย

๒๘. นกเขาเดือน

๐ นกเขาเดือนเอย
แม่จะไปขายของ

ให้เจ้าอยู่เรือนเลี้ยงน้อง
เลี้ยงน้องเด็กพ้อคุณเอย

๒๙. ^๕นกเอี้ยง

○ นกเอี้ยงเอ๋ย
จับอยู่ที่ท้ายสนม

ชนบิกเจ้าเกลี้ยงหางกลม
เอวกลมเจ้าคนเดียวเอ๋ย

๓๐. ^๕นกคลังโคลง

○ นกคลังโคลงเอ๋ย
เห็นเจ้าของเขามา
ร้องอ้ออ้อเอี้ยงอ้อเอี้ยง

มันมาชิงโพรงนกเอี้ยง
มันกลับหันหน้ามาเอี้ยง
เอี้ยงเจ้าของเขาเอ๋ย

๓๑. ^๕นกขม่น

○ นกขม่นเหลืองอ่อนเอ๋ย
จะนอนไหนก็นอนได้
สมพระพายุชายพิศมาอ่อนอ่อน

คำแล้วจะนอนที่ตรงไหน
สุ่มทุมพุ่มไม้ก็เคยนอน
เจ้าเคยมานอนรังเอ๋ย

๓๒. กาเหว่า

○ กาเหว่าเอ๋ย
แม่มากก็หลงรัก
คาบเอาข้าวมาเมื่อ
ถนอมไว้ ในรังนอน
บิกเจ้ายังอ่อนคลอแคล
แม่มากาพาไปกิน
ตื่นเจ้าเหยียบสาหร่าย
กินกึ่งแกลกินกึ่ง
กินแล้วก็โผมา
ยังมีนายพราน
ยกปืนขึ้นส่อง
ตัวหนึ่งว่าจะต้ม
กินนางแม่มากา

ไซ้ไว้ให้แม่มากาฟัก
คิดว่าลูกในอุทร
ไปคาบเอาเหยื่อมาบ่อน
ซ่อนเหยื่อมาให้กิน
ท้อแท้จะสอนบิน
ที่ปากน้ำพระคงคา
ปากก็ใช้หาปลา
กินหอยกระพังแมงดา
จับที่ต้นหว้าโพธิ์ทอง
เที่ยวเยียมเยียมมองมอง
จ้องเอาแม่มากา
อีกตัวหนึ่งนั้นจะยำ
คำวันนี้อแม่นา

๓๓. นกกระทง

๐ นกกระทงเอย
 สานพ้อมให้โบใหญ่
 ค้วยไข่ของมันโต
 ไข่หล่นลงกึ่งผดุง

ทำกันตุงตุงว่าจะไข่
 ไว้ใส่ไข่ นกกระทง
 เท่าแดงโมบางละมุง
 แล้วนกกระทงก็บินไปเอย

๓๔. ตักแก

๐ อ้ายตักแกเอย
 งูเขียวตัวน้อย
 เต็กนอนยังไม่หลับ
 อ้ายตักแกเอย

ตัวมันลายพริ้วพริ้ว
 ห้อยหัวลงมา
 กินตับเสียเถิดควา

๓๕. แมวเหมียว

๐ อ้ายแมวเหมียวเอย
 เสือปลาน้ำสั้น

แยกเขี้ยวยิงฟัน
 กัดกันกับแมวเหมียวเอย

๓๖. แมวหง่าว

๐ อ้ายแมวหง่าวเอย
 เต็กมันนอนไม่หลับ
 หนึ่งเถิดอ้ายแมวหง่าวเอย

ตัวมันยาวไม่น้อย
 มากินตับเสียสักหน่อย

๓๗. แมวหง่าว

๐ อ้ายแมวหง่าวเอย
 กอนนอนไม่หลับ
 อ้ายแมวหง่าวเอย

ไต่ราวลงมา
 กินตับเสียเถิดควา

๓๘. โป้งเป้ง

○ โป้งเป้งเอ๋ย
อ้ายกุ่มหรือปลา
เข้าลอบเข้าไซ

ไปคักเซงเลงอยู่ปลายไม้
มันจะมาแต่ไหน
ของอ้ายโป้งเป้งเอ๋ย

๓๙. พัดกระต่าย

○ เจ้าพัดกระต่ายเอ๋ย
สำเภารเงินสำเภาทอง
แม่จะซื้อมาใช้ให้

ชากแล้วจะซื้อใช้
เขาจะล่องเข้ามาใหม่
เจ้าพัดกระต่ายเอ๋ย

๔๐. พัดกระตืด

○ เจ้าพัดกระตืดเอ๋ย
ลับแล้วว่าเงาโกนผม

ลับมิดไว้ให้คม
เอวกลมเจ้าคนเกี้ยวเอ๋ย

๔๑. โมเ

○ โมเเอ๋ย
มาหยุกพักเสียก่อน
พอให้หายเมาคลื่น

ไปทะเลเมาคลื่น
เข้าจอกนอนเสียสักคืน
ตื่นแล้วจึงค่อยไปเอ๋ย

๔๒. โนเน

○ โนเนเอ๋ยโนเนนาค
จะพากไว้ทันอะไรก็
พากไว้ที่ต้นจำปี
ก็มาไปเสียกับพี่

สีชมพูปลาด
สีชมพูปลาด
ผิวไม่รักไม่ใคร่
ไอ้ข้าเจ้าโนเนนเอ๋ย

๔๓. สีสัก

○ สีเอยเจ้าสีสัค
ลมพระพายชายพัก
สาวน้อยเกินมา

เจ้าปลุกต้นกรกไฉ่ริมท่า
ระลอกก็ซัดอยู่ฉ่ำฉ่ำ
จับหน้าเจ้าเป็นนวลเอย

๔๔. เรือเล่น

○ เรือเอยเรือเล่น
จอกไฉ่ที่หน้าท่า
หัวจกบางกอกน้อย
คนก็ลงเต็มลำ
พายคำและพายแดง
พายมาอยู่หยับหยับ
เรือก็ล่มลงท่าจีน
เสียข้าวแด่เสียของ
เหลือแต่ผ้าเช็ดหน้า
ยังแต่ปลาสดลิ

ยาวสามเส้นสิบห้าวา
คนก็ลงอยู่เต็มลำ
ท้ายก็ย้อยไปปากน้ำ
พายจ้ำมาฉับฉับ
เป็นแสงบีกแมลงทับ
ว่าจะไปรับนางสิบสอง
มาเป็นขึ้นอ่าวแม่กลอง
น้องชายก็ไม่คิด
ของเจ้าพระยาตื่นตก
ตกทั่วอูแม่ฉาน

๔๕. วัดโบสถ์

○ วัดเอยวัดโบสถ์
ลูกเขยตกยาก
ทันข้าวโพดสาตี

ปลุกทันข้าวโพดสาตี
แม่ยายก็พราดลูกสาวหนี
ปานฉะนี้ จะไรโรรา

๔๖. วัดโบสถ์

○ วัดเอยวัดโบสถ์
เจ้าขุนทองไปปล้น
คอกข้าวออกใส่ห่อ
เขาก็ไล่ล้อมา

มีทันโตน้อยอยู่เจ็ดต้น
บ้านฉะนี้ไม่เห็นมา
จะถ่อเรือออกไปหา
ว่าเจ้าขุนทองตายแล้ว

เหลือแต่กระดูกแก้ว
ขุนศรีจะถือฉัตร
ถือท้ายเรือหงส์

เมียรักจะไปปลง
ยุกกระบัตร์จะถือธง
ปลงศพเจ้าพ่อนา

๔๗. วัดสิงห์

○ วัดเขยวัดสิงห์
คอกบัวนั้นบานแล้ว
สาวน้อยเอื้อมมือเด็ด
เด็ดได้แต่เกสร

มีต้นกระทิงแทนแก้ว
อยู่ใต้น้ำอรรชร
สวระเห็จเจ้ายังอ่อน
มาโรยที่นอนอนุเมณา

๔๘. เดือนหงาย

○ เดือนเอยเดือนหงาย
สาวน้อยมาขอแบ่ง
ให้ไปมากนัก
ให้ไปแต่พอกทา

ดาวกระจายแจ่มแจ้ง
ให้ไปแต่พอกทา
เขารู้จักจะนิเทศา
ดวงยี่หวาของเวียน

๔๙. เดือนหงาย

○ เดือนเอยเดือนหงาย
อัมเจ้าขึ้นไต่รอด
พิศแลดูดาวไป
พิศแลดูเดือน

ดาวกระจายทรงกลด
ว่าจะพาไปชมเดือน
ดาวก็ไม่งามเหมือน
เหมือนนวลอุเมณา

๕๐. เขาสูง

○ เขาสูงเอย
เก็บเอาดอกช่อนกลิ่น
บ้างก็ทำเป็นฟูก
ทำกำไลใส่กร

มีแต่ฝูงกินริน
ร้อยเป็นสร้อยอาภรณ์
บ้างก็ทำเป็นหมอน
แล้วก็พ้อนรำเอย

๕๑. นอนนิ่ง

○ โอโละเฮเฮ
ทองดีเจ้าอย่าร้องไห้

นอนนิ่งในเปลแม่จะไกว
นอนไปเถิดนะพ่อคุณเฮย

๕๒. ขนมน้ำ

○ โอละเห้โอละฮึก
ทำขนมเน่งม้า
ขนมเน่งม้า

ลูกชิ้นแต่ตึก
ผัวตีเมียก็คำ
ก็คาหม้อแกงเฮย

๕๓. นาฬิกาตั้งตก

○ โอละเห้
ปลุกเอาไว้แถมพก
แค้นใจด้วยกระรอก
เจ้าก็ชั่วทมิเมีย
เจ้ากินข้าวเหนียวหนึ่ง
กินเสียจะให้ตาย

เจ้านาฬิกาตั้งตก
หนูน้อยจะมีเมีย
มันก็กัดเอาคอกมะพร้าวเสีย
ว่าจะกินยาตาย
กินน้ำผึ้งกับนมควาย
เสียตายแต่เนวสุแม่นา

๕๔. นาฬิกาตั้งเดียว

○ โอละเห้เฮย
ทั้งแม่กาแม่เหี่ยว
แม่กาบินมาแต่ก่อน
ใครจะเป็นเจ้าของรัง

มีนาฬิกาตั้งเดียว
เดียวกันจะทำรัง
แม่เหี่ยวนั่นร่อนบินมาทีหลัง
ร้อยช้างแม่คนเดียวเฮย

๕๕. โอละเห่

๐ โอละเห่เอ๋ย

ลักข้าวเม่าเขากิน เขาจับตัวได้

หัวล้านมักกิน

ร้องเรียกให้เขาช่วย

หัวล้านลดยไป

ปลากะโห้โถม

หัวล้านบ้านเรา

หัวล้านพริบพรี

หัวล้านแม่กลอง

หัวล้านนอนเปล

เอาหัวโกลโกลกิน

ตกสะพานลดยไป

เขาก็ช่วยไม่ได้

ถึงปากน้ำพระคงคา

กักหัวล้านก็ไม่เข้า

อยู่ที่กินดี

เขาตีเขาถอง

ถองเสียแทบตาย

๕๖. ขุนทะเลระลอก

๐ โอละเห่ให้เห่

คลื่นซัดมาเหมือนจอก

พลก่อกแลพลก่แม่

ต่อเคียบหน้ากล้าแข็ง

เลี้ยงเจ้าไว้เอาบุญ

เจ้าขุนทะเลระลอก

ระลอกซัดมาเหมือนแห่น

เลี้ยงเจ้าไว้จะเอาบุญ

มีเรือวแรงจะแทนคุณ

เจ้าขุนทะเลระลอกเอ๋ย

(คำบักขี้ไต้)

๕๗. ไก่แจ้

๐ ไก่แจ้เอ๋ย

เขี่ยกินหาคัททราย

อย่าโธเจ้าเอ๋ย

ไก่ลายคอกหมาก

พลก่แม่ไก่ลาย

ไก่ลายคอกหมาก

ไก่เราขันยาก

ขันเพราะนะทุนหัวเอ๋ย

๕๘. นกการเวก

○ นกอะไรหนอเอย
บินสูงสุดเมฆ
ทั้งปีกทั้งหางเจ้านารัก
เจ้าข้ามเขาสาคร

ก็อนงนกการเวก
ข้ามภูเขาสาคร
ใครจักได้ทำหมอน
จะไปนอนไหนเอย

๕๙. นอนหลับ

○ นอนหลับเอย
เขาไล่ควายมา
ตะวันเย็นย่ำ
เจ้าพระยาควายเอ๋ย

หลับให้เต็มตา
เจ้าพระยาควายเอ๋ย
ควายเอ๋ยมันร่ำหาแม่
พลัดแม่เมื่อยามเย็นเอย

๖๐. สมพัต

○ สมพัตเอย
ขุดบ่อไ้ให้เอย
น้ำมีกลิ่นเหมือนเทียนผ่น
อาบน้ำในแม่ขันแก้ว

พัตมาเจื้อยเจื้อย
อาบน้ำในแม่ขันแก้ว
ผ่นกลิ่นเหมือนทองเขาหล่อแล้ว
หล่อแล้วไม่พัตแต่งเอย

๖๑. สมพัต

○ สมพัตเอย
หอมกอกขม้น
เจ้าสายสกลสวาทของเวียงเอย
หอมกลิ่นมาแล้วพ้อทูนหัว

พัตมารวยริน
หอมกลิ่นมาแล้วพ้อทูนหัว
อยู่ที่ไหนเลยไม่เห็นตัว
ตึกตัวน้องมาเอย

๖๒. จับข้าง

○ จับข้างเอย
ข้างนี้งามหลาก
จับได้คล้องได้
ชื่อจันทเทวี

จับได้ไปวางไว้ป่าหมาก
ชื่อว่าจันทเทวี
มอบให้หม่อมพี่
ข้างนี้งามหลากตาเอย

๖๓. เมืองนคร

○ เมืองนครเอย
พระศรีธรรมโคกราชมีวาสนา
ไว้เป็นที่บูชาหาชน
ที่ทรุคโทรมซ่อมไว้ไม่ตกต่ำ

แต่ก่อนเขาเล่ามา
ได้ก่อมหาธาตุยอดทองคำ
ผู้คนนับถืออุปถัมภ์
เจ้าคำมีคนไปบูชาเอย

๖๔. จำปา

○ จำปาเอย
กลิ่นชั้ช้นตลิ่ง
เสียตายจำปาเอย

ลอยมาทั้งกิ่ง
ปักกระทุ้งล้อมไว้

๖๕. ไปนคร

○ ไปเอยไปนคร
พระพิงเสากั้ง
เข้าไปหนึ่งแค้นแค้น
หลังคามุงกระเบื้อง

ไปแลพระนอนพระนั่ง
หลังคามุงกระเบื้อง
แลเหมือนพระทรงเครื่อง
งามนักพระทนต์หัวเอย

๖๖. เบญจนอน

○ เบญจนอนเกิดเจ้าอน
อย่าได้สะทึงออกทกใจ

นอนให้ระงับหลับไหล
สืบสนในยามราตรี

ความเจ็บของแม่อย่ารู้ได้
ให้อยู่ดีกินดี

ความไข้ของแม่อย่ารู้มี
ความไข้อย่ามีมาเอย

๖๗. เจริญนอน

๐ เจริญนอนเด็กเจ้านอน
แม่ซื้อทั้งหลาย
ขึ้นน้ำลงท่า
อย่าหยอกหลอกหลอน

กล่อมให้เจ้านอนสบาย
อย่าได้หยิกหยอกหลอกหลอน
ช่วยพิทักษ์รักษาทรมบงอร
กล่อมให้เจ้านอนเปลเอย

๖๘. เจริญนอน

๐ เจริญนอนเด็กเจ้านอน
นอนเด็กเจ้ายอดแสนดี
อย่าตระหนกตกใจกลัว
แม่ซื้ออย่ามาหลอกหลอน

กล่อมให้เจ้านอนในเปล
แม่จะเวรหาให้เจ้านอน
แม่ทูนหัวสะท้อน
กล่อมให้เจ้านอนเปลเอย

๖๙. ไก่เดือย

๐ ไก่เดือยเอย
ยกขึ้นเด็กรา
พ่อแม่เจ้าหาไม่
ไอ้เจ้าทรมบงอร

ขึ้นสะท้อนทั้งบ้า
ไอ้เจ้าทรมบงอร
ใครเลยจะได้สั่งสอน
นอนหลับเสียเด็กเอย

๗๐. น้าเขี้ยว

๐ น้าเขี้ยวเอย
อย่าเล่นน้ำหนัก
เมื่อจระเข้ขบเจ้า
น้ำจะแทงเจ้าไป

เขี้ยวมากลักลัก
น้ำจะแทงเจ้าไป
จะบอกข่าวแก่ใคร
ลูกใจเมื่อภายหลังเอย

๗๑. เจ้ารหนอย

๐ เจ้ารหนอยเอย

สอยไถ่เอามาให้แม่

ระย้าไหยงเอีย

ระย้าไหยงเอย

(บทกล่อมของชาวโคราช)

เจ้าชู้ข้างน้อยไปสอยคอกแค

คอกแคของข้า

คอกแคของข้า

(คำไทยเหนือ)

๗๒. อ้อจ้อจ้อจา

๐ อ้อจ้อจ้อจา

เงินแถบน้อยตาหั่วตุลา

นายจะไปให้อ่อนพ่อนายจะตี

กำซุกซ้หื้อเจ้าหลับตา

เกวียนคู่เกាប់ถ้ำเป่งคุม

กำหล้าข้างจ้อค

แม่ไปซื้อป่าให้พ่อนายบ่อน

เจือสล่หื้อเจ้านอนอยู่

หลับเตอะสองตากัวมัวให้

เจ้าแก้วคำซุ่มหัวใจพ่อแม่เหย

๗๓. อ้ออ้อจ้อจา

๐ อ้ออ้อจ้อจา

ไปเก็บมะส้านใส่ซ้ามาแขวน

น้องอย่าให้อ่อนแม่ไปไต่บ่อมา

นอนจาตักตักตักกัน

อ้ออ้ออ้อ

หลับสองตาแม่ไปนานอกบ้าน

ไปเก็บมะแทนใส่ซ้ามาท่อน

หื้อน้องหลับสองตา

หลับเมื่อวันน้องอย่าให้อ่อน

หื้อหลับเสียเถะนาย

๗๔. อ้ออ้อจ้อจา

๐ อ้ออ้อจ้อจา

แม่จ้ก้อเจ้าว่าจ้อจา

หลับตาเถะนา

หลับสองตาแม่นายมาก้อยตื่น

ว่าหลับเถะนา

กุ่มมาลาแม่อย่าให้

ว่าแก้วแก่นไ้
 แมงหมี่หน้อยจกมาท่อมท่า
 ท่อมแล้วรวคบินไป
 หลับสองตาเม่นายมาอย่าไ้
 แม่จกมาเอา อืออืออืออือ

แม่หลับเสียเนอ
 แมงตีสจกมาท่อมหน้า
 ว่าอืออือจจา
 บีกหนึ่งแม่แก้วแก่นไ้

๗๕. อืออือจา

○ อืออือจา
 แก้วแก่นไ้ลูกแม่จะใหญ่วันหนึ่ง
 บ่อมีไผ่ไคเล่นไปหา
 บ่อมีไผ่คนไคเล่นไปส่อน
 บ่อนแล้วก้อยหลับไป
 แก้วนอนจาจะไปไ้

นายหลับสองท่าจะไปไ้
 นายให้ยอกินจัน
 นายให้ยอกินป่า
 มีข้าวเย็นอยู่สองสามก้อน
 ออกใจหลับสองตา
 แก้วแก่นไ้ลูกแม่จะใหญ่วันหนึ่ง

๗๖. อืออืออ้ายเหย

○ อืออืออ้ายเหย
 เยี่ยมถกหลักชันขว้าง
 ไปชอกตัยง^{หะ}
 ไปชอกทันนอน
 ทั่งแทนปายหน้า
 ังวูปักน้อย
 บู้จอมป่าเหล่า
 บู้กำ^{หะ}
 บู้คำแหวน
 บู้หลบ^{ลู่}

อ้ายไปก็กักยากใจ
 ยกต่างชัน^{ตั้ง}
 จะปดกินทอน
 จะปดกินหญ้า
 จะใส่สองแสนต่อร้อย
 ใส่ต่างเบาเบา
 ใส่ต่างหมิ่น^{หมิ่น}
 ใส่ร้อยเจ็ดแสน
 ใส่แหวนใน^{จู้}
 ใส่ต่างนำทาง

ที่ผางกลาง
อ้ายก่องแก้ว
บันนังพ่องกา ฯ

ไปป็นแจ้วแจ้ว
เอาหยังมาท่อน

๗๗. นอนนอนจาย

● นอนนอนจายเอื่อนนอน
นอนให้ลี้จังกนหลี่

นอนหลับตาอย่าให้

๗๘. ซีนฮีนจาย

● ซีนฮีนจายแม่เอื่อนนอน
จายอย่าให้นอนให้ลี้จังกนหลี่หลี่

นอนในอุ้งส่ายกอน

๗๙. นอนสาแม่เยอ

● นอนสาแม่เยอ
แม่เขาไปนาซีกวายเขาทู้
สองขาหน้ายันไปก่นก่น
นอนสาแม่เยอ

แม่เขาไปใช้ซีกวายเขาหลา
ขาหนึ่งคู้ขาหนึ่งเหยียดชอย
สาวไล่กันซิกินไผง
ทื่อ ทื่อ

๘๐. ไอ้อิ

● ไอ้อิ
หลับตาสาเหนือ
หนีไปนอนอุใหม่
หลับตาสาเหนือ
แม่ในอุส่ายไหม
แม่ในอุส่ายไก่อ
แม่ในอุส่ายปอ

นอนสาเหนือ
เจ้าป่อนนอนอุนี้
นอนสาเหนือ
อุเมืองเชียงใหม่
อุเมืองไทย
อุเมืองกำเข้าย
นอนเหนือหล้า

เจ้าอาคธากาทใหญ่ของกาย
 กินโลมในพะทายโลมนอก
 เอาแก้วขันใส่จอม
 แสงไฟไหมพ
 เอ็นหาทาบ้อมมีผู้ปาก
 พ่อเจ้าแบกพินหนัก
 ทั้งเจียน้อง
 นอนสาเหฺนอ

พ่อเจ้านี้เหฺนอ
 จำพอกแล้ว
 เหลียวไปไกล
 เอ็นหาบ้อมมีผู้จา
 ลำบากน้อยเที่ยวค้าเที่ยวกิน
 ชำผักผักเขีย
 ฝนชำผักดิน
 หลับตาสาเหฺนอ

๘๑. นอนเสียเยอ

๐ นอนเสียเยอ
 เจ้าบ่อนอน
 เจ้าบ่อแอม
 เจ้าบ่อนอน

ลูกน้อยพ่อเยอ
 แมวโพงติขบแก้ม
 ไก่น้อยมันตืออกหน่วยตา
 หมากตีกามันตีโหล่นจากขวัน

๘๒. นอนสาธุเยอ

๐ นอนสาธุเยอ
 เห็นโผมาขายกล้วย
 แม่เจ้าไปไย
 แม่เจ้าไปนา
 แม่เจ้ามาชอก

หลับตาไปอวยช่วย
 พ่อติซื้อให้กิน
 เฝ็นติหมกไชนาหา
 เฝ็นติหมกไชนาตามาต้อน
 แล้วจึงก่อยตืนกินนม

๘๓. นอนเสียหนา

๐ นอนเสียหนา
 กุ่มแม่เยอ

ตายคาแม่เยอ
 ขวัญตาแม่เยอ

๘๔. เขามาขายของ

○ นอนนอนสาหลับตานอนนิ่ง
เขามาขายอันแม่ซื้อให้เจ้า

เขามาขายของแม่ซื้อไปทาน
แมวโพงเบ้าตาเหลืองเหม่า

๘๕. ทองคำลูกแม่

○ นอนสาเนาทองคำลูกแม่
นอนจริงจริงหลับตาจ้อยจ้อย
ตาเวณแสยถึงยามกินข้าว
แม่ซื้อใจเจ้าไปอาบน้ำ

นอนแต่เช้าเจ้าอย่าทิ้งกิ่ง
ลูกอ่อนน้อยนอนแล้วแม่กว
ให้ลูกแจ่มเจ้าลูกมากินนม
จับส่วยล้างเจ้าอย่าพาโต

๘๖. เขามาขายกล้วย

○ นอนสาเนาหลับตาจ้วยจ้วย
เจ้าสุบินนอนสาลูกแล้ว
นอนอยู่จักกวยไปไวไว

เขามาขายกล้วยแม่ซื้อให้กิน
นอนอยู่แล้วในอุส่ายไหม
นอนอยู่ไทยกวยไปโต้นแก่น

บทที่ ๒ บทปลอบเด็ก

๑. จิงโจ้

๐ จิงโจ้เอ๋ย
จิงโจ้ตกน้ำ
ไต่กล้วยสองหวี

มาได้สำเภา
หมาในไล่ซ้ำ
ทำขวัญจิงโจ้

หมาในไล่เท่า
จิงโจ้คำนี้
ให้ชั่ว ให้ชั่ว

๒. เท้งเต้ง

๐ เท้งเต้งเอ๋ย
ท่อยเรือเท้งเต้ง

เท้งเต้งเรือลอย

มกตะนอย

๓. โพนเพน

๐ โพนเพนเอ๋ย
กระจายคอกพริก
ตัดใบทองกล้วย
ที่ร้องไห้ว
อ้ายคตตีแจ่ง
สะกุกษ์หมู่
สะกุกษ์น้ำแพรก
ผักบึงหญ้างอก
บักประทุใส่กลอน

กระเด็นสายนา
อีแม่ระริก
มารองบายศรี
อ้ายคงเป่าปี่
ก้างควาปากแห้ว
สะกุกษ์หมู่
แตกเสียทำเนา
ทองหลางใบมน
นอนเตี้ยกลางวัน

น้ำชนท่วมฟาก
อีแม่ระรว
ชะมกฉมี
กระตี่ชะมด
อ้อมลูกมาตุ
หกหล่นปากแตก
เจ้าเพรานกกระจอก
ชนกันยายมอญ
ไก่ชนเอ็กเอ็ก

๔. โงกเงก

- โงกเงกเอย
ฮ้ายหมาทางงอ

น้ำท่วมเมฆ
กอดคอโงกเงก

กระต่ายลอยคอ

๕. เสือข้ามฟาก

- เสือข้ามฟาก
กินพลูใบเหลือง

กินหมากกินพลู

เสือปักกะตุ

๖. จักรจ

- จักรจจักรเจ้า
สองมือเขารัด

หญิงออกบนเขา
จักรจิชัยไท่

จักรเจ้าขึ้นไซ้

๗. ตังไผ่

- ตังไผ่
ไกรอย่ากินไผ่เนื้อ

จะต้มไผ่กิน

ไผ่พลัดตกกิน

๘. ไกวแขน

- ไกวแขนเสีย
คว่นไปคว่นมา

จะคว่นไปไว้

ลูกจะร้องไห้

๙. แม่ไกรมา

- แม่ไกรมา
คิกกันแม่มา

น้ำตาไกรไหล

ไต้เบ๊ยสองไฟ

๑๐. คบมือ

- คบมือแปะแปะ
จะได้กินนม

จะไปกินปลา

ไปถึงศาลา

๑๑. กาภา

๐ กาภา
มันไ้ลูกนก
อีแม่กำร่า

ไ้ลูกมันมา
เอามาโยนเล่น
อีกาหน้าดำ

เฮยักไ้พก
อ้ายพอกเท็น
เขาจำหน้าไ้

๑๒. กาภา

๐ กาภา
ปล่อยกเตี้ยเด็ก

ปุนาหนีบกู

น้ำขุ่นท่วมรู

๑๓. กาเอ๋ยกา

๐ กาเอ๋ยกา
โผมาทันไทร

บินมาไวไว

ไปจับต้นโพธิ์

๑๔. ^๕นกเอียง

๐ ^๕นกเอียงเอย
นกเอียงหัวโต
ไปจับต้นชิง
เขาค่าแม่ให้
ไปจับต้นหมาก
นกเอียงหัวโต

มาเลี้ยงควายเฒ่า
ไปจับต้นโพธิ์
เขายังลงมา
ไปจับต้นไทร
เขาลากลงมา

อ้ายควายกินข้าว
ร้องให้หงิงหงิง
ไปจับต้นชำ
ไถลดลาก
จับต้นจำปา

๑๕. ^๕นกเอียง

๐ ^๕นกเอียงเอย
นกเอียงโกนจุก
เจ้านกอัญชัน
ก็มาพร้อมกัน

มาเลี้ยงควายเฒ่า
อ้ายนกอีอุก
มันไปสวนกมณฑ์

อ้ายควายกินข้าว
มันไปทำขวัญ
นกกระยางทางฝน

๑๖. คำว้าว

○ คำว้าวเฮย
จะไปสวนไหน
มาฝากบ้างน้อ

บินมาเป็นยี่ค
จะไปสวนหลวง

คำคำมีตมึค
เก็บลูกมะม่วง

๑๗. เด็กเอ๋ยพาย

○ เด็กเอ๋ยพาย
โยกเอาโยกเอา

นายเอ๋ยโยก

นายหวักะโหลก

๑๘. ตะลุงตุ้งแช่

○ ตะลุงตุ้งแช่
เขากี่วงยายลง

เขาเห่ยายมา

มาถึงศาลา

๑๙. หักเขี้ยว

○ หักเขี้ยว
ท้อยคึงหนึ่งนอกคอกนอก

มาเลยก๊วยก๊วย

ตุ้มกะตุ้มก๊วย

๒๐. บักกะหารา

○ บักกะหารา

หมาน้อยคาบกะลา

สักกะผองคึงเหม่ง

๒๑. กระด้าย

○ กระด้ายทิกแฉ่ว

ยายแก้วตีกลอง

ตุนบ้องตุนบ้อง

๒๒. อีแร้นแท้

○ อีแร้นแท้

สาวน้อยบอกแม่

ว่าจะแห้วบัวพัน

แหวนทองของเขา รุกเอาไปสน

๒๓. กุกักไก้

○ กุกักไก้
ลูกร้องเจียนเจียน
ตามประสาไก่เอ๋ย

เลี้ยงลูกจนใหญ่
แม่ก็เรียกไปคุยกิน

ไม่มีนมให้ลูกกิน
ทำมาหากิน

๒๔. ไก่แจ้

○ ไก่เอ๋ยไก่แจ้
บุญแม่หาไม่

วิ่งแร้วแรวก
ไม่มีใครเซาก

๒๕. ตี๋ตุ๋

○ ตี๋ตุ๋เอ๋ย
เรียกให้กินหมาก

อยู่ในรูไม้ไผ่
ตี๋ตุ๋เพื่อนยาก

เห็นคนมาเดินไป
กินหมากด้วยกัน

๒๖. ตะเตงหนั่ง

○ ตะเตงหนั่ง
พ่อแม่ไม่อยู่

กะทั่งถึงปรอก
จับหนูใส่กระบอก

๒๗. ตะเตงหนั่ง

○ ตะเตงหนั่ง
นุ่งผ้าใส่สะเทื้อ

กะทั่งถึงปรอก
มือก็เอื้อมหาหมาก

๒๘. โต๊ะ

○ โต๊ะเอ๋ยโต๊ะ
มาแย่งกันโต๊ะ

มาไล่ไล่แทง

เอาไฟไปแทงแทง

๒๙. แวหลาย

○ อ้ายแวหลายเอ๋ย

กินไม่หายอยาก

กินเล่นทั้งตัว

กินควายหมกตัว

วิ่งไปลากเอาหัว

นำกลัวจริงไว้

๓๐. ทริคคิกคี่

○ ทริคคิกคี่

เสียบึงก็หมก

เศรษฐีคงยศ

เศรษฐีคงยศ

จะไปล่าเตียง

อดข้าวแคงเอ๋ย

๓๑. แหะแหง

○ แหะแหงเอ๋ย

กินนมคักกะแทน

ไปเที่ยวหลงแม่

หลังแบนท้องใส

ว่าจะกินนมใคร

๓๒. ควายเปลี่ยว

○ ควายเปลี่ยวเอ๋ย

ออกลูกกลางนา

อ้ายควายเปลี่ยวเอ๋ย

มีลูกตาข้างเดียว

๓๓. จับปูดำ

○ จับปูดำ

ขยำปูนา

จับปูม้า ป่าปูทะเล

๓๔. เจ็บเจ็บ

○ เจ็บเจ็บ

พ่อแม่เขาวัว

กินข้าวไม่เป็น

ทำตาขาวขาว

กินปลาเปล่าเปล่า

๓๕. โทงเตง

○ โทงเตงโทงเว้า

กินแก่ของเขา

ของกัวเก็บไว้

๓๖. กระปะกะปุก

๐ กระปะกะปุก

เจ้ากินข้าวบูด

กับน้ำแกงเลียง

๓๗. ขย่องก่องกรอย

๐ ขย่องก่องกรอย

อ้ายไฟไหม้ฝอย

ลูกขึ้นหลังคา

อ้ายแมวกินปลา

หมากัดกะโพงกัน

อะไรย่นยัน

ติดกันพอเดเร

๓๘. หัวปลาก

๐ หัวปลาก

อยากข้าวเหนียว

นอนกนเคียว

เยี่ยวรดผ้า

นอนกะบ้า

ทำได้เล้

นอนกะเจี

เจีวนวาย

นอนกะควาย

ควายขวิดปู

๓๙. หัวโล้น

๐ หัวโล้นโล้น

โกนหัวใหม่

ควักซี่ไก่อ

ใส่หัวโล้น

๔๐. หัวจุก

๐ หัวจุก

กลูกน้ำปลา

เห็นขี้หมา

นั่งไหว้กะจ้องหนอง

๔๑. หัวเบือ

๐ หัวเบือ

มาเสียใบทอง

พระไต่ถ้อง

หัวบหัวแบน

๔๒. เจ็ก

- เจ็กเอ๋ยเจ็ก
จับตัวใส่ตะกร้า

มากูเด็กนั่งหลับ
บีคฝาปูนับ

๔๓. บ้าเจ้าหงส์

- ช้าเจ้าหงส์เอ๋ย
พี่ไม่ทุกข์พี่ไม่ยาก

บิกเจ้าอ่อนร่อนลง
พี่ไม่จากหนูแดง

เข้าในกองชุมแสง

๔๔. เด็กเล็กเอ๋ย

- เด็กเล็กเอ๋ย
ช่วยกันแทงเสือ

อย่าเพื่อนนอนหลับ

ลุกขึ้นตีกรับ

๔๕. หม่องเหมง

- หม่องเหมงเอ๋ย
ลงเรือท่ายวัง
เจ้าขรวัวหัววัง

เร่งไปลงเรือ
สัปทนกันหน้า
แท้หม่องเหมงเอ๋ย

จะไปบ้านเหนือ
ร่วมระย้ากันหลัง

๔๖. หนูบหนึบ

- หนูบหนึบ
อรุ่น

กิบอ้อย
จุ่นจู้

อรว้อย

๔๗. โยนยาว

- โยนยาวเอ๋ย
ไปช่วยกันโยนยาว

ค้างคาวกินกล้วย

มารับพี่ด้วย

๔๘. มลึงมลอง

๐ มลึงมลอง	คะนองสนที่	แกงปลากระตี่
น้ำโหลงเหลง	คนตนเอง	โทษใครไม่ได้

๔๙. การะเกด

๐ เจ้าการะเกด	เจ้าขี้ม้าเทศ	จะไปท่ายวัง
ชักกริชออกแกว่ง	ว่าจะไปแทงฝรั่ง	เมียห้ามไม่ฟัง
เจ้าการะเกดเอ๋ย		

๕๐. ตุกตัก

๐ ตุกตักเอ๋ย	ตำน้ำพริก	จะไปกินทุ่งนา
ทำไมเป็น	พริกกระเด็นเข้าตา	สมน้ำหน้า
เจ้าตุกตักเอ๋ย		

๕๑. หอยกะปุก

๐ เจ้าหอยกะปุกเอ๋ย	ไว้จุกกะเบ้นແ່
เขารักเจ้าหนัก	เขาจะชักแสกรแขวน
จ้มลมແ່	ให้พี่เหรงแปล่า เอ๋ย

๕๒. หอยกะพง

๐ เจ้าหอยกะพงเอ๋ย	ตกลงในกะทะ
เขาค้มตัวเจ้า	หน้าเจ้าหัวหะ
ตกลงในกะทะ	รับธุระของน้อง เอ๋ย

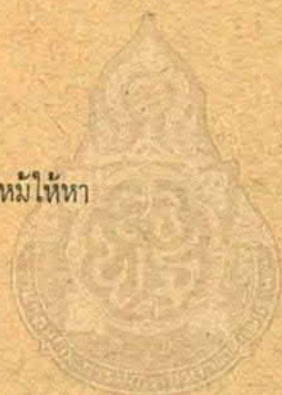
หมวดที่ ๓ บทเด็กเล่น

๑. หมูปมบี้

- ๐ หมูปมบี้กับชน
กินแหว่มกิบ

มนใหม่ให้หา

เลขผาตัวแหว่ง

๒. ใครอ้อมก่อน

- ๐ ใครอ้อมก่อน
ล้างด้วยล้างขาม

ดูโชนดูหนัง

ใครอ้อมทีหลัง

๓. ๕, บตุ

- ๐ ๕, บตุกลางนา
ออระแฉอระ

๕ ขตาตุ๊กแก

๕ ขมูกคนแก่

๕ ออกแจเท่งแจ

๔. ๔๔๖ วรรณสาร

- ๐ วรรณสาร
เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน

สองทะนันทน์ข้าวเปลือก

เลือกท้องโปลาน

พานเอาคนข้างหลังไว้

๕. หุเอียงกางกาง

- หุเอียงกางกาง
เจียะปิงข้าวสาร

ทางเอียงรวี

มาร้องจูจู้

๖. ไก่ต้ง

- ไก่ต้งไก่ต้อ
ไก่ลงหม้อแกง

ไก่ล่อไก่ชน

ไก่ถูกถอนชน

๗. เขียงเกงกอย

- เขียงเกงกอย
วัวคำหรือวัวแดง
วัวแดง
วัวคำ

เห็นวัวกินอ้อย

ที่ไหนบ้างเนื้อ

ตกน้ำแกงตาย
ตกน้ำคร่ำตาย

๘. กูกินทาง

- กูเอ้อย
กินน้ำบ่อทราย
กินน้ำบ่อโศก
กินน้ำบ่อหิน
กินหัวกินหาง

กินน้ำบ่อไหน
ย้ายไปก็ย้ายมา
โยกไปก็โยกมา
บินไปก็บินมา
กินกลางตลอดตัว

๙. ข้างเอียงข้าง

- ข้างเอียงข้าง
วัวกินหญ้า
ทาสมันเหลืองอ่อน
นางสนั่นหน้าเกาะ

ตัดเต่าร้าง
ม้ากินสลักไถ
บุหรี่ป้าทรัน
โจ่งจะกะโจ่งตึง

ข้างกินใบไม้
เจ้าสังขศิลป์ชัย
นางจันทร์ตะระเมะ

๑๐. ผักเจ้าล่อ

๐ ผักเจ้าล่อ	เข้าเหนียวสองห่อ	ไม่พอกันกิน
--------------	------------------	-------------

๑๑. ผักพ้อผัก

๐ ผักพ้อผัก	ข้างงารัก	แทงคนไม่เข้า
-------------	-----------	--------------

๑๒. ไล่ให้ทัน

๐ ไล่ให้ทัน	ให้มันสองหัว	ให้ผัวสองคน
-------------	--------------	-------------

๑๓. ไครไล่ให้ทัน

๐ ไครไล่ให้ทัน	ให้น้ำมันสิบชวก	ให้ลวกสิบทา
ให้ม้าสิบหาง	ให้ช้างสิบหัว	ให้วัวสิบหลัก
ให้ปลูกสิบอัน	ไล่ให้ทันเกิดไฉย	

๑๔. ห้อหอบวัญ

๐ ห้อหอบวัญ	พาเมียไปถ้วย	ไปช่วยแรงกัน
ข้าวเหนียวสองห่อ	ไม่พอกกลางวัน	

๑๕. ฮีย่อหอบวัญ

๐ ฮีย่อหอบวัญ	ชักสายยนต์	เอากันชนกัน
---------------	------------	-------------

๑๖. ไม้หนึ่ง

๐ ไม้หนึ่งไม้ทอง	ข้าวพองข้าวเจ้า	หวนกหัวเหิน้ำ
ข้าวหลามกักเนื้อ		

๑๗. นกเอี้ยง

○ นกเอี้ยงกะเทยก็ร้อย	(สองร้อย)
อ้อยก็สิบ	(สองสิบ)
หมากดิบก็ตัน	(สองตัน)
ปล้นก็ทะเลาย	(สองทะเลาย)
ผ้าลายก็ผืน	(สองผืน)
พินก็มัด	(สองมัด)
ไม้กลัดก็เล่ม	(สองเล่ม)
เข้มนี่กระบอก	(สองกระบอก)
หมากกอกหรือหมากย่น	(หมากย่น)
พินหัวนกก็ก	

๑๘. คารอกปอดแจ่ง

○ คารอกปอดแจ่ง	ผัวนางแมงดา	หกสั้มหกลูก
ผัวนางคึกคา		

๑๙. จะบ้อย

○ จะบ้อยแม่นางบ้อยเอย	ใครใช้ ใครสอย
ไปซื้อหอยสามเพ็ง	อ้ายเจ็กมันมาก
มันจะลากเข้าแก่ง	

๒๐. แม่ว่าย

○ แม่ว่ายแม่วี	แม่ปวกท้องซี	กระโคตลงน้ำ
----------------	--------------	-------------

๒๑. โหงพาง

○ โหงพางเอย	ปลาเข้าลอก	ปลากานอก
เข้าลอกโหงพาง		

๒๒. ชุ่มมรดี

๐ ชุ่มมรดี ระวังท้องก็ จะท้องปาเตะ

๒๓. ตะเข้ตะโขง

๐ ตะเข้ตะโขง อยู่ในโพรงประตัก ตะเข้พันหัก
กักใครไม่เข้า

๒๔. จัจจาวจก

๐ จัจจาวจก เอาลูกไปบวช ถึงวัดถึงวา
กรันสี่กออกมา สัพพะล้นจุ่นจู้

๒๕. จัจมะเขือเปราะ

๐ จัจมะเขือเปราะ กะเทาะหน้าแฉ่น พายเรือแอ่นแอ่น
กะทั้งตันกุ่ม เห็นเด็กหนุ่มหนุ่ม ตื่นเอ็กใจ
ขอ้ายขอใหม่ เย็บผ้ายายซี เขาให้กาตี
เขาคีโหม่งครุ่ม ขยี้มน้ำกลอง นางสายบัวทอง
อาบนํ้าท่าไหน อาบนํ้าท้าวัก เอาแบ่งไหนผัด
เอากระจกไหนส่อง เยี่ยมเยียมมองมอง นกขุนทองร้องเนื้อ

๒๖. จัจคอกเข้

๐ จัจคอกเข้ มาเดิมคอกหมาก เป็นครกเป็นสาก
ให้แม่ยายคำข้าว เป็นน้ำเต้า ให้แม่ยายเลี้ยงชก
เป็นชะมด ให้แม่ยายฝนทา เป็นจอกจำปา
ให้แม่ยายเก็กหัก เป็นไม้กลัด ให้แม่ยายเลี้ยงผม
เป็นอ้ายพรม เขาชกหัวใช้ เป็นอ้ายไหม
เขาชายหัวกิน เป็นอ้ายอิน เขากินหัวเสีย

๕๕๘
๒๗. จ้างเม็ลขุ่น

○ จ้างเม็ลขุ่น
ผู้ไต่สับปลับ
สั้มมะเบ้น
ผิวไม่รัก

ผู้ ไต่มีบุญ
กินรางหมาเน่า
มะปรางออกดอก
จะโทษเอาใคร

ไต่กินสารับ
สั้มมะลิ้น
มะกอกออกฝัก

๕๕๙
๒๘. จ้างมะเขือพวง

○ จ้างมะเขือพวง
ก้ามกุ้งเอ๋ย
อีหนูควายเบ้ง
จะเข้ลากหาง

เห็นชาวบางหลวง
มาร้องแวงแวง
อีแร้งตกใจ
นกยางบินปรี้อ

มาทอดก้ามกุ้ง
มาสอยคอกแค มาแห่รูป
บินไปเหยียบผยาบ

๕๕๙
๒๙. จ้างใบโพ

○ จ้างใบโพ
แมงดาขันฟัก

โสนใบไผ่
อ้ายเขี้ยวขานัก

จะเข้ขึ้นไซ้
ยักขึ้นยักลง

๕๕๙
๓๐. จ้างคอกแค

○ จ้างคอกแค
จะไซ้ตรงนี้

ยอกแยกปลาไหล

ให้จ้ตรงไหน

๕๕๙
๓๑. ชักส้าว

○ ชักส้าวเอ๋ย
ว่าจะเล่นชักส้าว
มือไกรสั้น

มะนาวโทงเทง
มือไกรยาว
เอาเถาวัลย์ต่อเข้า

ขุนนางมาเอง
สาวไต่สาวเอา

๓๒. ไครตก

○ ไครตก
ชีมำได้พัน

ก้นเน่าก้นหนอน
ควงจันทร์ล้นบื้อ

พระอินทร์ถือศร
ยอปึงยังเบียวเลี้ยวปู้ด

๓๓. มกตะนอย

○ มกตะนอย
๕ ฆ
กนหนชตก

ต้อยก้นรัน

กนโหนยังพัน

๓๔. มกตะนอย

○ มกตะนอย
๕ ฆ
กนหนชตก

ต้อยใบพลู

ไครมาแลดู

๓๕. กะเกย

○ กะเกยล้า
สาวศรีพิน้อง
กระท่อมกึงเปรี๊ยะ

ไครมาแลดู
ตึกต้องแตงเม

เอากูออกก่อน
เลเพหัวหอม

๓๖. กะเกย

○ กะเกยเลยละ

กึงกะมุกไม้

๓๗. ลูกตึก

○ ลูกตึกกระทั้งไป
กินปลาตาเปราะ

หัวไต้กระทั้งเผาะ
เผาะหรือโผง

กินกึงตามา

๓๘. โยช้ำ

○ โยเอ๋ยโยช้ำ
ออกลูกเป็นพันธุ์
ไปซื้อไก่เคียว
กับโอท่านไป
หน้าแข้งเป็นผี
กลัวๆไม่กลัว

ทำนาหนองปล้อง
ชนมทอคมัน
มาถวายตันโพธิ์
เขาจับตัวได้
จุมูกเป็นไฟ
ไม่ขมับขมับหัว

แม่ควายมีท้อง
สองอันสิบเบี้ย
ขโมยลักโก
ที่หัวเมืองคูค
เขาเขียนด้วยไม้
กลัวแล้วกลัวแล้ว

๓๙. แมงมุม

○ แมงมุมเอ๋ย
วางลูกเสียเถิด

ขยุ้มหลังคา

ลูกเจ็บหนักหนา

๔๐. ผงเข้าตา

○ ผงเข้าตา
ให้เมงตากิน

แมงคาหยิบออก

จะคคข้าวตอก

๔๑. จุบแจง

○ จุบแจงเอ๋ย
ให้เมื่อยากิน
นกกระทาทายท่า
เจ้ากรูินทองเอ๋ย

เมื่อยาร้องเรียก
แกมาทอดกฐิน
ข้างวงข้างงา

มากคข้าวเบ็ยก
ปักวันปักยง
ออกมาให้สิ้น

๔๒. บิดดา

○ บิดดาไม่มีค
ได้ข้าวเม็กเคียว

สารพิษเข้าตา

พ่อแม่ทำนา

๔๓. อ้ายโม่ง

○ อ้ายโม่งเอย
ช้อนหอยไว้ไหน

กินข้าวกะอะไร
เอาไว้ตักกล้วย

กินข้าวกะไข่
ไล่ทันหรือไม่ทัน

๔๔. นกกระจอก

○ นกกระจอกจิ้งจอก
นกเอี้ยงเสียงใสเป็นนายโรง

อยู่ในกระบอกไม้
นกคิ้งโคกลงเป็นนางเอก

๔๕. นกกระจอก

○ นกกระจอก
จะได้ผัวเต็ก

กินดอกขี้เหล็ก

สาวแก่แม่หม้าย

๔๖. ทาหา

○ ทาหา
นางนังไผ่ผืน

มันน้ำบักสี
ถ้าสมกะเน

เจ้าของเขามี
แขวนแปลไม่ทัน

๔๗. มัดตัว

○ มัดตัวเจ้าเอย
อยู่ที่ต้นช่อนดอก

มัดตีนข้าหาย
มัดตัวไม่บอก

ช่อนเล็บกัดตาย
ช่อนพื่นกินหมก

๔๘. อะไรในใด

○ อะไรในใด
อะไรในจอก
อะไรในขัน
อะไรในแก้ว

ส้มโอปอก
ข้าวดอกขวัน
มะกันแซ่
โหลเหล้าไผยา

อะไรในผ้า
อะไรไต่กิน
อะไรไต่หมอน
อะไรในกลัก
อะไรในเลน
อะไรแกงตำ
อะไรในรู
อะไรในเปล

จำปาซ่อนกลิ่น
ขมิ้นเหลืองอ่อน
เสนห์ผักรัก
เหล็กไฟคาเถร
กระเบนตำยำ
มะกล่ำตาหนู
ปุม้าปุมะเด
ขนมแม่ตุ๊กอ่อน

๔๙. แม่ศรีสาละ

○ แม่ศรีเอ๋ย
ว่าจะมีกลิ่นชม
ซักผ้าปัดนม

แม่ศรีสาละ
ชนกัวเจ้าพ่อ
ชมแม่ศรีเอ๋ย

ยกมือไหว้พระ
ชนกอกเจ้ากลม

๕๐. แม่ศรีสาหงส์

○ แม่ศรีเอ๋ย
เอาแม่สร้อยทอง

แม่ศรีสาหงส์
เชิญปีเชิญกลอง

เชิญเจ้าลงมา
เชิญแม่ทองศรีเอ๋ย

๕๑. แม่ศรีสาคร

○ แม่ศรีเอ๋ย
ผัวร้างเจ้าไว้
เชิญมาเร็วเร็ว

แม่ศรีสาคร
กระกิกข้าน้อย
เกิดแม่ทองศรีเอ๋ย

นมยานหน้าอ่อน
เป็นทองคำเปลว

๕๒. คนทรง

○ คนเอ๋ยคนทรง
ภูหน้าเจ้าขาว
เทวาสุวรรณศรีเอ๋ย

รูปร่างบรรจง
เหมือนราวปอกไข่

เขามาตกแต่งไว้
ข้างงามกระไร

๕๓. คอกไม้

๐ คอกไม้ห้อยหู
อย่าช้าเลยเอ๋ย

สี่ชมพูห้อยบ่า

คนทรงเขามา

๕๔. ขอเชิญเสด็จ

๐ ขอเชิญเสด็จเลย
พอมาท้ายเรือก็กลัวจะช้า
มาแล้วอย่าแวะอย่าเวียน
มาแล้วก็จะหนีห้องไป

ใช้ไม่เคยอยู่เมื่อไร
พอมาท้ายม้านโนมัย
อย่าให้เปลืองเทียนเปลืองไต้
ใครเลยจะรู้ว่าเสด็จมาเอ๋ย

๕๕. เชิญพระองค์เสด็จ

๐ เชิญเอ๋ยเชิญลง
เชิญเทพฤทธิ์ลงมา

เชิญพระองค์เสด็จ
เข้าสู่น้องข้า

องค์ไหนศักดิ์สิทธิ์
เจ้าตากำเอ๋ย

๕๖. เชิญพ่อบุญคง

๐ เชิญเอ๋ยเชิญลง

เชิญพ่อบุญคง

มาลงโรงเอ๋ย

๕๗. ผีลง

๐ ผีลงแล้วโหย
ไต่ไม้ลงมา
มีหมากก็ซอ
มารองเช็กหน้า

ผีลงแล้ววา
เรียวนามพุทรา
มีพลูก็ซอ

ลงมาไม่ได้
เกี่ยวผ้าผีปอง
ยกเขียนขันทอง

๕๘. หนู

๐ หนูหนู
เอาไม้ขอนทับ

หนูมาแตรู
กับแจกับแจ

จะต้องกำกับ
หนูท้อแท้

ท้อแท้รั้งไก่อ
จะทอดตะพาน
มาเดินทางเก่า
เกี่ยวหมากเกี่ยวพลู
มาทั้งสองฝั่ง
ที่เชิงมันลาย
มันไซ้ไถ่ซอน
เมื่อมันจะไป

กินแต่ไข่
ให้นางหนูเดิน
พบพี่น้องเจ้า
ไพล่ทั้งสองแฉับ
คอกไม้คอกบัว
จุมกมันนอน
เมื่อมันจะนอน
มิรู้ได้เลย

เอาเปลือกรองรัง
นางหนูไม่เดิน
กินข้าวกะสารหนู
ซื้อผ้าตายแล่ม
เป็นหัวปลากราย
เมื่อมันจะไซ้
มันนอนไถ่ไม้

๕๙. นางหนูปากขวด

๐ นางหนูเอ๋ย
ย้อยแก้มย้อยคาง
นางหนูไม่เดิน
กินข้าวกะสารหนู
ซื้อผ้าตายแล่ม
เป็นหัวปลากราย
เมื่อมันไซ้
มันนอนไถ่ไม้

นางหนูปากขวด
จะกักหนทาง
มาเดินทางเก่า
เกี่ยวหมากเกี่ยวพลู
มาทั้งสองฝั่ง
ที่เชิงมันลาย
มันไซ้ไถ่ซอน
เมื่อมันไป

มีหนวดหอมเหมย
ให้นางหนูเดิน
พบพี่น้องเจ้า
ไพล่ทั้งสองแฉับ
คอกไม้คอกบัว
จุมกมันนอน
เมื่อมันนอน
มิรู้ได้เลย

๖๐. ถึงลม

๐ ถึงลมเอ๋ย
มาทักคอกจิก
ทวงเบี่ยทวงข้าว

มาอมข้าวพอง
เจ้าพระยานกพริก
ให้เจ้าถึงลม

เด็กน้อยทั้งสอง
เจ้าพระยานกเขา

๖๑. นางแมว

๐ นางแมวเอ๋ย
รศหัวนางแมวบัง

ท่านให้ขอฝน
ขอเบี่ยค่าจ้าว

ให้ขอน้ำมนต์
ทามนางแมวมา

ให้ถูกทั้งข้าว
อ้อยล่ำละยี่สิบ
ลูกสาวโตโต
ลูกไม้อย่าให้แพง
ฝนก็เทลงมา

อย่าให้ข้าวตายฝอย
ไปซื้อหมากดิบ
เร่งให้มีลูก
ทำตาแคงแคง
ฝนก็เทลงมา

ข้าวเกี่ยวนละสองร้อย
ถึงเมืองไชโย
ทั้งข้าวก็ให้ถูก
ร่อนรับร่อนเร่

๖๒. จันทรเจ้า

๐ จันทรเจ้าเอ๋ย
ผูกมือน้องข้า
ขอแก้
เลี้ยงน้องข้าเด็ก

ขอข้าวขอแกง
ขอช้างขอม้า
ให้น้องช้านั่ง
ขอยายเกิด

ขอแหวนทองแดง
ให้น้องข้าขี่
ขอยายชั่ง
เลี้ยงตัวข้าเอง

๖๓. เทวตา

๐ เทวตาสาทก
ผลกรรมลำบาก
ชนปลาในน้ำ
ขอเชิญแมวมมา
รทหัวแมวมบัง
ให้ถูกทั้งข้าวกล้า
อ้อยล่ำละยี่สิบ
ลูกสาวโตโต
ลูกไม้อย่าให้แพง
ฝนก็เทลงมา

ฝนฟ้าไม่ตก
ลูกนี้ก็ไม่ว่า
ข้าวโพคข้าวฟ่าง
ว่าจะให้ขอฝน
ขอเบี้ยค่าจ้าง
อย่าให้ตายฝอย
ไปซื้อหมากดิบ
เร่งให้มีลูก
ทำตาแคงแคง
ฝนก็เทลงมา

ออกลูกจะแตกคราก
ชนข้าวในนา
ผลไม้นานา
จะขอน้ำมนต์
หามนางแมวมมา
ข้าวเกี่ยวนละสองร้อย
ถึงเมืองไชโย
ทั้งข้าวก็ให้ถูก
ร่อนรับร่อนเร่

๖๔. บันเมฆ

๐ บันเมฆเสียดก่อน
ฝนก็ถันลงมา

มีละครสามวัน
นางแมวมทางขอ

หัวล้านชนกัน
ตลอดทางยาว

สี่เท้าดำแดง
ฝนตกหน้าแล้ง
ปลาหลดปลาไหล
นางเมขลาเอ๋ย
ฝนก็เทลงมา

แมวกินปลาอย่าง
อยู่ที่ทันสะเคา
ปลากระตึงวิ่งไล่
มาจากเมืองบน
ฝนก็เทลงมา

แมวกินปลาแห้ง
เย็นทั้งรากข้าว
อยู่ในท้องนา
ทำนให้ขอฝน

๖๕. ฝนตก

๐ ฝนตกแตกออก
ถ่อเรือไปคุหนั่ง

นกกระจอกเข้ารัง

แม่หม้ายใส่เสื้อ

๖๖. พระจันทร์เจ้าข้า

๐ พระจันทร์เจ้าข้า
คิดนเป็นทุกข์
พระจันทร์เดือนหงาย
คิดนนอนเสีย

คิดนขอมตามข้าว
พระจันทร์เป็นสุข
คิดนเที่ยวเล่น

พระจันทร์โสกเศร้า
คิดนสบาย
เดือนมีก็ไม่เห็น

๖๗. ก ข ค

๐ ก ข ค ก็มาขอเขา เอ แอ โอ ไอ เขาไม่ให้เรา

๖๘. มะเลเทโท

๐ มะเลเทโท
ส้มโออย่า

มะไลทา

กุ่มแห้งน้ำปลา

๖๙. แจกเงินใหม่

๐ แจกเงินใหม่
ถ้วยชามแตกหมด

ชามถ้วยชามชาม

ทำหนวกร่วมร่วม

๗๐. หัวล้าน

○ หัวล้านหัวเหลือง
หัวละไฟเบียดเดียว

หัวละเฟื่องสองไฟ

หัวล้านจัญไร

๗๑. ขี้ตูกกลางนา

○ ขี้ตูกกลางนา
แม่หม้ายทอดูก

ขี้ตากกลางไร่
อุทัยเท่งอี

สาวสาวบันฝ้าย
อุ๊กแอเท่งแอ

๗๒. ละบือย

○ ละบือยแม่นางบือยเอย
ปอกเปลือกเสี้ยน

ใครใช้ใครสอย
นังกินเสี้ยนหมก

ให้ไปซื้อสับประค

๗๓. โยข้า

○ โยข้าเอย
ควายมีท้อง
ทำขวัญแม่หมอ
ควัวข้าวเม่า
มาใส่เรือน้อย
ไปซื้อตลับ
แท่นหยอยหยอย
แมวกินปลา

ทำนาหนองโหนด
ออกลูกเป็นพันธุ์
แม่หมอเอย
มาใส่เรือหลวง
เรือจ้อยจ้อยจักจิก
มาให้ลูกเล่น
ไฟไหม้ผอย
หมากกักะโพ้งกัน

ทำนาหนองปล้อง
ข้าวเหนียวสองบัน
เชิญพระเชิญเจ้า
เก็บผักขวง
ทอดูกบับบับ
ลูกไม้เล่น
ลูกชิ้นหลังคา

กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ